

METODOLOGIJA

ZA ODREĐIVANJE CENE PRIRODNOG GASA ZA JAVNO SNABDEVANJE

("Sl. glasnik RS", br. 75/2014)

I PREDMET METODOLOGIJE

Ovom metodologijom se određuju uslovi i način utvrđivanja maksimalne visine prihoda energetskog subjekata koji obavlja delatnost javnog snabdevanja prirodnim gasom (u daljem tekstu: javni snabdevač), kriterijumi i pravila za raspodelu tog prihoda, elementi za obračun (u daljem tekstu: tarifni elementi) i način obračuna prirodnog gasa za javno snabdevanje, tarife za obračun cene prirodnog gasa za javno snabdevanje i način njihovog izračunavanja, kao i način, postupak i rokovi za dostavljanje dokumentacije i vrsta dokumentacije koju javni snabdevač dostavlja Agenciji za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

II METODOLOŠKI PRISTUP

Metodologija se bazira na mehanizmu kontrole cene prirodnog gasa za javno snabdevanje primenom metode regulacije "troškovi plus", kojom se javnom snabdevaču određuje maksimalna visina prihoda za regulatorni period, odnosno cena prirodnog gasa za javno snabdevanje kojom se obezbeđuje:

- 1) pokrivanje opravdanih troškova poslovanja;
- 2) podsticanje ekonomske i energetske efikasnosti;
- 3) nediskriminacija, odnosno jednak položaj za kupce i
- 4) sprečavanje međusobnog subvencionisanja između pojedinih delatnosti koje obavlja javni snabdevač i između pojedinih kategorija i grupa kupaca.

III POJMOVI I DEFINICIJE

Pojmovi upotrebljeni u ovoj metodologiji imaju sledeće značenje:

- 1) Info-pravila - skup energetskih i ekonomskih podataka sistematizovanih u tabelama koji se dostavljaju Agenciji u cilju njenog redovnog izveštavanja i prilikom podnošenja odluke o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje na saglasnost;
- 2) m^3 - količina prirodnog gasa koja pri pritisku od 101325 Pa (1,01325 bar), temperaturi od 288,15 K (15 °C) i donjoj toplotnoj vrednosti od 33.338,35 kJ zauzima zapreminu od jednog kubnog metra;
- 3) Maksimalno odobreni prihod - maksimalan iznos prihoda javnog snabdevača kojim se u regulatornom periodu nadoknađuju svi opravdani troškovi koji nastaju obavljanjem delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom;

4) Regulatorni period - vremenski period u trajanju od jedne kalendarske godine - u daljem tekstu u formulama i objašnjenjima formula označen sa t , i

5) Tarifni elementi - obračunske veličine na koje se raspoređuje maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača koji je određen za regulatorni period u skladu sa ovom metodologijom.

Ostali pojmovi upotrebljeni u ovoj metodologiji imaju isto značenje kao u Zakonu o energetici ("Službeni glasnik RS", br. 57/11, 80/11 - ispravka, 93/12 i 124/12).

Pri izračunavanju prema formulama u ovoj metodologiji, sve vrednosti koje se izražavaju u procentima se dele sa 100.

IV ODREĐIVANJE MAKSIMALNO ODOBRENOG PRIHODA

Maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača se obračunava na osnovu opravdanih troškova poslovanja u obavljanju delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom.

Opravdanost troškova se ocenjuje prema prirodi konkretnog troška sagledavanjem njegove svrsishodnosti, proverom količina i cene kojom je izazvan konkretan trošak, uporednom analizom troškova javnog snabdevača zasnovanom na podacima o troškovima u prethodnom periodu i troškovima drugih javnih snabdevača u zemlji i okruženju (*benchmarking*).

IV.1. Zajednički operativni troškovi, sredstva, troškovi amortizacije i ostali prihodi

Zajedničkim operativnim troškovima se smatraju operativni troškovi nastali radi omogućavanja funkcionisanja javnog snabdevača koji pored delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom obavlja drugu energetske delatnost čija je cena regulisana ili koji pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koji se ne mogu direktno alocirati na pojedine delatnosti.

Zajedničkim sredstvima se smatraju sredstva (nematerijalna ulaganja osim *goodwill*-a, nekretnine, postrojenja i oprema) koja su neophodna za funkcionisanje javnog snabdevača, koji pored delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom obavlja drugu energetske delatnost čija je cena regulisana ili koji pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koja se ne mogu direktno alocirati na pojedine delatnosti.

Zajedničkim troškovima amortizacije se smatraju troškovi amortizacije zajedničkih sredstava nastali radi omogućavanja funkcionisanja javnog snabdevača, koji pored delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom obavlja drugu energetske delatnost čija je cena regulisana ili koji pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koji se ne mogu direktno alocirati na pojedine delatnosti.

Zajedničkim ostalim prihodima se smatraju ostali prihodi ostvareni angažovanjem zajedničkih resursa javnog snabdevača koji se ne mogu direktno alocirati na pojedine delatnosti.

Zajednički operativni troškovi, sredstva, troškovi amortizacije i ostali prihodi se raspoređuju na delatnost javnog snabdevanja prirodnim gasom za koju se utvrđuje maksimalno odobreni prihod i na druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske

delatnostima, na osnovu transparentnih pravila (ključeva) utvrđenih u skladu sa opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama energetskog subjekta i objektivnim kriterijumima.

IV.2. Obračun maksimalno odobrenog prihoda

Obračun maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača po osnovu obavljanja delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom vrši se primenom sledeće formule:

$$MOP_t = OT_t + A_t + NPG_t + TD_t + PD_t - OP_t + KE_t$$

gde su:

MOP_t - maksimalno odobreni prihod po osnovu obavljanja delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom u periodu t (u dinarima);

OT_t - operativni troškovi u periodu t (u dinarima);

A_t - troškovi amortizacije u periodu t (u dinarima);

NPG_t - troškovi nabavke prirodnog gasa uključujući i sve zavisne troškove nabavke prirodnog gasa u periodu t (u dinarima);

TD_t - troškovi korišćenja distributivnog sistema prirodnog gasa u periodu t (u dinarima);

PD_t - poslovna dobit javnog snabdevača u periodu t (u dinarima);

OP_t - ostali prihodi u periodu t (u dinarima) i

KE_t - korekcionni element u periodu t (u dinarima).

IV.2.1. Operativni troškovi

Operativni troškovi predstavljaju opravdane troškove nastale po osnovu obavljanja delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom i čine ih:

- 1) troškovi materijala;
- 2) troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi;
- 3) troškovi proizvodnih usluga;
- 4) nematerijalni troškovi i
- 5) deo rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, a koji se isplaćuju u regulatornom periodu.

IV.2.2. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije predstavljaju opravdane troškove amortizacije sredstava koja su u funkciji obavljanja delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom.

Troškovi amortizacije obuhvataju troškove amortizacije postojećih sredstava na početku regulatornog perioda i troškove amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu.

Troškovi amortizacije postojećih i sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu obračunavaju se proporcionalnom metodom u procenjenom korisnom veku trajanja sredstava.

Troškovi amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu obračunavaju se na osnovicu koju čini 50% vrednosti aktiviranih nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi i avansa datih za nabavku istih.

Troškovi amortizacije se računaju prema sledećoj formuli:

$$A_t = APS_t + AAS_t$$

gde su:

A_t - troškovi amortizacije u periodu t (u dinarima);

APS_t - troškovi amortizacije postojećih sredstava u periodu t (u dinarima) i

AAS_t - troškovi amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u periodu t (u dinarima).

IV.2.3. Troškovi nabavke prirodnog gasa

Troškovi nabavke prirodnog gasa za javno snabdevanje predstavljaju opravdane troškove koje javni snabdevač ima po osnovu nabavke prirodnog gasa za javno snabdevanje.

Troškovi nabavke prirodnog gasa obuhvataju i sve zavisne troškove nabavke prirodnog gasa iskazane u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima.

IV.2.4. Troškovi korišćenja distributivnog sistema prirodnog gasa

Troškovi korišćenja distributivnog sistema prirodnog gasa (u daljem tekstu: distributivni sistem) obuhvataju troškove korišćenja distributivnog sistema na koji su priključeni kupci koje snabdeva javni snabdevač, kao i troškove korišćenja drugog distributivnog sistema, ukoliko je njegovo korišćenje neophodno za isporuku prirodnog gasa kupcima koje snabdeva javni snabdevač (u daljem tekstu: drugi distributivni sistem).

IV.2.5. Poslovna dobit javnog snabdevača

Poslovna dobit javnog snabdevača, u smislu ove metodologije, obračunava se prema sledećoj formuli:

$$PD_t = n * (OT_t + A_t + NPG_t + TD_t + KE_t - OP_t) / (1-n)$$

gde su:

PD_t - poslovna dobit javnog snabdevača u periodu t (u dinarima) i

n - procenat poslovne dobiti u periodu t (u %).

Procenat poslovne dobiti javnog snabdevača može biti najviše 2%.

IV.2.6. Ostali prihodi

Ostali prihodi su prihodi ostvareni angažovanjem resursa namenjenih obavljanju delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom, kao što su: dobici od prodaje sredstava, prihodi po osnovu naknađenih šteta, prihodi po osnovu naplaćenih troškova sudskih sporova i drugi prihodi.

IV.2.7. Korekcioni element

Korekcioni element je vrednosni izraz (novčani iznos) kojim se umanjuje ili uvećava maksimalno odobreni prihod za regulatorni period (t) za iznos odstupanja ostvarenog prihoda po osnovu realizovanih tarifnih elemenata i regulisanih cena na koje je data saglasnost za t-2 regulatorni period od opravdanog prihoda za t-2 regulatorni period obračunatog na način utvrđen ovom metodologijom, a na osnovu ostvarenih energetske veličine i vrednosti opravdanih troškova ostvarenih u t-2 regulatornom periodu, odnosno u prethodnim regulatornim periodima za koje korekcija nije izvršena.

Korekcioni element se obračunava prema sledećoj formuli:

$$KE_t = (OPPR_{t-2} - OPR_{t-2}) * (1 + I_{t-2})$$

gde su:

KE_t - korekcioni element u periodu t (u dinarima);

$OPPR_{t-2}$ - opravdani prihod po osnovu obavljanja delatnosti javnog snabdevanja prirodnim gasom u periodu t-2, obračunat u skladu sa ovom metodologijom na osnovu ostvarenih energetske veličine i vrednosti opravdanih troškova i ostalih prihoda (u dinarima);

OPR_{t-2} - ostvareni prihod po osnovu realizovanih tarifnih elemenata i regulisanih cena na koje je data saglasnost u periodu t-2 (u dinarima) i

I_{t-2} - indeks potrošačkih cena u Republici Srbiji u periodu t-2, prema objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike (u %).

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog pododeljka, korekcioni element se ne primenjuje prilikom obračuna maksimalno odobrenog prihoda za prva dva regulatorna perioda.

Ako javni snabdevač prilikom podnošenja odluke o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje na saglasnost Agenciji, raspolaže podacima o ostvarenim energetskim veličinama i finansijskim izveštajima za t-1 regulatorni period, korekcioni element se izračunava na osnovu podataka iz t-1 regulatornog perioda, odnosno prethodnih regulatornih perioda za koje korekcija nije izvršena. U ovom slučaju se korekcioni element ne primenjuje prilikom obračuna maksimalno odobrenog prihoda za prvi regulatorni period.

U slučaju da se regulisane cene nisu primenjivale od početka regulatornog perioda, korekcioni element se obračunava samo za deo regulatornog perioda u kome su se regulisane cene primenjivale, pod uslovom da javni snabdevač raspolaže finansijskim izveštajima za deo regulatornog perioda u kome su se regulisane cene primenjivale. Kada javni snabdevač ne raspolaže finansijskim izveštajima za deo regulatornog perioda u kome

su se regulisane cene primenjivale, ostvareni prihod se obračunava, u delu regulatornog perioda u kome se nisu primenjivale regulisane cene, primenom regulisanih cena.

Prvi regulatorni period u smislu ovog pododeljka je kalendarska godina u kojoj su primenjene regulisane cene tog energetskeg subjekta za javno snabdevanje, obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

V KATEGORIJE I GRUPE KRAJNJIH KUPACA

Krajnji kupci (u daljem tekstu: kupci) se razvrstavaju u kategorije i grupe za svako mesto isporuke kupca na distributivnom sistemu (u daljem tekstu: mesto isporuke) prema:

1) radnom pritisku gasovoda na mestu isporuke, maksimalnom kapacitetu mernog uređaja utvrđenim aktom kojim se odobrava priključenje objekta na distributivni sistem i

2) godišnjoj ravnomernosti potrošnje prirodnog gasa.

Godišnja ravnomernost potrošnje prirodnog gasa utvrđuje se na osnovu podataka o potrošnji prirodnog gasa na mestu isporuke i predstavlja količnik zbira ostvarene potrošnje prirodnog gasa u januaru, februaru i decembru prethodne kalendarske godine i ukupne potrošnje prirodnog gasa ostvarene u toj godini, na tom mestu isporuke (u daljem tekstu: koeficijent ravnomernosti KR).

Podaci o godišnjoj ravnomernosti potrošnje za novo mesto isporuke, kao i za mesto isporuke koje tokom prethodne kalendarske godine nije ostvarilo potrošnju prirodnog gasa, utvrđuju se prema ugovorenim količinama prirodnog gasa za mesto isporuke.

Podaci o godišnjoj ravnomernosti potrošnje za postojeće mesto isporuke koje je aktivirano u toku prethodne kalendarske godine i koje nije imalo potrošnju prirodnog gasa u toku 12 uzastopnih meseci, utvrđuju se prema ugovorenim količinama prirodnog gasa za mesto isporuke.

V.1. Kategorije kupaca

Kategorije kupaca su:

1) kupci sa mestom isporuke na distributivnom sistemu radnog pritiska $p < 6$ bar (u daljem tekstu: "Kategorija 1") i

2) kupci sa mestom isporuke na distributivnom sistemu radnog pritiska $6 \leq p \leq 16$ bar (u daljem tekstu "Kategorija 2")

V.2. Grupe kupaca

V.2.1. Grupe kupaca u okviru "Kategorije 1"

U okviru "Kategorije 1" utvrđuju se četiri grupe kupaca:

1) "Mala potrošnja", u koju se razvrstavaju mesta isporuke sa mernim uređajima maksimalnog kapaciteta manjeg ili jednakog $10 \text{ m}^3/\text{čas}$ i to:

- mesta isporuke fizičkih lica koja prirodni gas koriste za potrebe grejanja stanova, odnosno stambenih objekata, uključujući i grejanje pomoćnih objekata, zagrevanje vode i pripremu hrane, kao i druge potrebe u domaćinstvima ("Mala potrošnja - domaćinstva") i

- mesta isporuke pravnih i fizičkih lica, osim mesta isporuke za domaćinstva ("Mala potrošnja - ostali");

2) "Vanvršna potrošnja K1", u koju se razvrstavaju mesta isporuke kod kojih je merni uređaj maksimalnog kapaciteta većeg od 10 m³/čas, koeficijent ravnomernosti Kr je manji ili jednak 0,20 ($Kr \leq 0,20$), a količnik maksimalne dnevne potrošnje u svakom od navedena tri meseca - januar, februar i decembar i maksimalne dnevne potrošnje prirodnog gasa, ostvarenih u godini na osnovu koje se razvrstava mesto isporuke, je manji ili jednak 0,6 ($\leq 0,6$);

3) "Ravnomerna potrošnja K1" u koju se razvrstavaju mesta isporuke kod kojih je merni uređaj maksimalnog kapaciteta većeg od 10 m³/čas i to:

- mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti Kr manji ili jednak 0,33 ($Kr \leq 0,33$) i

- mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti Kr manji ili jednak 0,20 ($Kr \leq 0,20$), a količnik maksimalne dnevne potrošnje u bilo kom od navedena tri meseca - januar, februar i decembar i maksimalne dnevne potrošnje prirodnog gasa, ostvarenih u godini na osnovu koje se razvrstava mesto isporuke, je veći od 0,6 ($> 0,6$);

4) "Neravnomerna potrošnja K1", u koju se razvrstavaju mesta isporuke kod kojih je merni uređaj maksimalnog kapaciteta većeg od 10 m³/čas, a koeficijent ravnomernosti Kr je veći od 0,33 ($Kr > 0,33$).

V.2.2. Grupe kupaca u okviru "Kategorije 2"

U okviru "Kategorije 2" utvrđuju se tri grupe kupaca:

1) "Vanvršna potrošnja K2", u koju se razvrstavaju mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti KR manji ili jednak 0,20 ($KR \leq 0,20$), a količnik maksimalne dnevne potrošnje u svakom od navedena tri meseca - januar, februar i decembar i maksimalne dnevne potrošnje prirodnog gasa, ostvarenih u godini na osnovu koje se razvrstava to mesto isporuke, je manji ili jednak 0,6 ($\leq 0,6$);

2) "Ravnomerna potrošnja K2" u koju se razvrstavaju:

- mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti Kr manji ili jednak 0,33 ($Kr \leq 0,33$) i

- mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti Kr manji ili jednak 0,20 ($Kr \leq 0,20$), a količnik maksimalne dnevne potrošnje u bilo kom od navedena tri meseca - januar, februar i decembar i maksimalne dnevne potrošnje prirodnog gasa, ostvarenih u godini na osnovu koje se razvrstava mesto isporuke, je veći od 0,6 ($Kr > 0,6$);

3) "Neravnomerna potrošnja K2" u koju se razvrstavaju mesta isporuke kod kojih je koeficijent ravnomernosti KR veći od 0,33 ($Kr > 0,33$).

VI TARIFNI ELEMENTI

Tarifni elementi su obračunske veličine na koje se raspoređuje maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača utvrđen za regulatorni period.

Tarifni elementi su:

- 1) "kapacitet";
- 2) "energent";
- 3) "mesto isporuke".

Tarifni elementi "kapacitet", "energent" i "mesto isporuke", kao obračunske veličine ove metodologije se utvrđuju za svaku od kategorija i grupa kupaca za regulatorni period, ako ovom metodologijom nije drugačije određeno.

Tarifni elementi se iskazuju kao celobrojne vrednosti.

VI.1. Tarifni element "kapacitet"

Tarifni element "kapacitet" se utvrđuje, na osnovu maksimalnih dnevnih potrošnji kupaca koje snabdeva javni snabdevač.

Tarifni element "kapacitet" izražava se u m³/dan/godina.

VI.1.1. Određivanje maksimalne dnevne potrošnje

Maksimalna dnevna potrošnja za mesto isporuke sa automatskim beleženjem isporučenih dnevnih količina prirodnog gasa na mernom uređaju se utvrđuje na osnovu ostvarenih dnevnih potrošnji iz prethodne kalendarske godine.

Za mesto isporuke kod kojeg ne postoji mogućnost automatskog beleženja isporučenih dnevnih količina prirodnog gasa na mernom uređaju, maksimalna dnevna potrošnja se izračunava tako što se najveći količnik isporučenih mesečnih količina u prethodnoj kalendarskoj godini i broja dana u tom mesecu, pomnoži sa odgovarajućim koeficijentom mesečne neravnomernosti Km.

Vrednosti koeficijenta mesečne neravnomernosti Km su:

- 1) Km1=1,35 za mesto isporuke iz grupe "Neravnomerna potrošnja K1" i "Neravnomerna potrošnja K2";
- 2) Km2=1,20 za mesto isporuke iz grupe "Ravnomerna potrošnja K1", "Ravnomerna potrošnja K2", "Vanvršna potrošnja K1" i "Vanvršna potrošnja K2".

Maksimalna dnevna potrošnja za novo mesto isporuke, kao i za mesto isporuke koje tokom prethodne kalendarske godine nije imalo potrošnju prirodnog gasa, utvrđuje se prema ugovorenoj maksimalnoj dnevnoj potrošnji prirodnog gasa.

Maksimalna dnevna potrošnja za postojeće mesto isporuke, koje je aktivirano u toku prethodne kalendarske godine i koje nije imalo potrošnju prirodnog gasa u toku 12 uzastopnih meseci, utvrđuje se prema ugovorenoj maksimalnoj dnevnoj potrošnji prirodnog gasa.

Maksimalna dnevna potrošnja za grupu kupaca "Mala potrošnja" se izračunava tako što se najveći količnik zbira ukupnih mesečnih količina isporučenih za mesta isporuke u grupi mala potrošnja u prethodnoj kalendarskoj godini i planiranih mesečnih količina za nova mesta

isporuke koja će biti aktivirana u regulatornom periodu, uzimajući u obzir zahteve za prekid isporuke u regulatornom periodu i broja dana u tom mesecu, pomnoži sa koeficijentom $Km1=1,35$.

Maksimalna dnevna potrošnja se iskazuje se u $m^3/dan/godina$ i zaokružuje se na ceo broj.

VI.1.2. Određivanje tarifnog elementa kapacitet

Tarifni element "kapacitet" za grupu kupaca "Mala potrošnja" jednak je maksimalnoj dnevnoj potrošnji ove grupe kupaca.

Tarifni element "kapacitet" za grupu mesta isporuke "Neravnomerna potrošnja K1", "Ravnomerna potrošnja K1", "Vanvršna potrošnja K1", "Neravnomerna potrošnja K2", "Ravnomerna potrošnja K2" i "Vanvršna potrošnja K2", izračunava se kao aritmetička sredina mesečnih kapaciteta grupe u regulatornom periodu. Mesečni kapacitet grupe je zbir maksimalnih dnevnih potrošnji svih postojećih mesta isporuke, uzimajući u obzir zahteve za prekid isporuke i mesta isporuke koja će biti aktivirana u toj grupi u tom mesecu.

VI.2. Tarifni element "energent"

Tarifni element "energent" predstavlja ukupnu godišnju količinu prirodnog gasa koju javni snabdevač planira da prodaje kupcima uključujući i količine prirodnog gasa za nova mesta isporuke planirana za aktiviranje u regulatornom periodu i izražava se u m^3 .

VI.3. Tarifni element "mesto isporuke"

Tarifni element "mesto isporuke" se utvrđuje kao broj mesta isporuke na kojima javni snabdevač prodaje prirodni gas u regulatornom periodu.

Tarifni element "mesto isporuke" se utvrđuje kao aritmetički prosek broja mesta isporuke na početku i na kraju regulatornog perioda.

VII TARIFE

Tarife se utvrđuju po grupama kupaca za svaki od tarifnih elemenata - "energent", "kapacitet" i "mesto isporuke", osim za kupce iz grupe "Mala potrošnja", kojima se tarife utvrđuju za tarifne elemente "energent" i "mesto isporuke", u skladu sa ovom metodologijom.

Za tarifni element "kapacitet" utvrđuje se tarifa "kapacitet".

Za tarifni element "energent" utvrđuje se tarifa "energent".

Za tarifni element "mesto isporuke" utvrđuje se tarifa "naknada po mestu isporuke".

Tarife u okviru iste grupe kupaca jednake su za sve kupce istog javnog snabdevača.

Tarifa "kapacitet" se izražava u dinarima/ $m^3/dan/godina$, zaokruženo na dva decimalna mesta.

Tarifa "energent" se izražava u dinarima/ m^3 , zaokruženo na dva decimalna mesta.

Tarifa "naknada po mestu isporuke" izražava se u dinarima/mesto isporuke/godina, zaokruženo na dva decimalna mesta.

VIII RASPODELA MAKSIMALNO ODOBRENOG PRIHODA I NAČIN IZRAČUNAVANJA TARIFA

VIII.1. Raspodela dela maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača na tarifni element "kapacitet"

Na tarifni element "kapacitet" se raspoređuje deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji čine troškovi nabavke prirodnog gasa po tarifnom elementu "kapacitet" i troškovi korišćenja drugog distributivnog sistema po tarifnom elementu "kapacitet". Deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji je raspoređen na tarifni element "kapacitet", raspoređuje se na grupe kupaca prema učešću korigovane maksimalne potrošnje prirodnog gasa grupe kupaca u korigovanoj maksimalnoj potrošnji prirodnog gasa svih kupaca kojima javni snabdevač prodaje prirodni gas.

Korigovana maksimalna potrošnja prirodnog gasa za svaku od grupa kupaca koje snabdeva javni snabdevač izračunava se kao proizvod maksimalne dnevne potrošnje prirodnog gasa odgovarajuće grupe kupaca na način utvrđen pododeljkom VI.1.1. ove metodologije i koeficijenta efikasnosti iskorišćenja sistema.

U zavisnosti od grupe kupaca, vrednost koeficijenta efikasnosti iskorišćenja sistema iznosi:

- 1) $ke_1=1$ - za kupce iz grupe "Mala potrošnja", "Neravnomerna potrošnja K1" i "Neravnomerna potrošnja K2";
- 2) $ke_2=0,85$ - za kupce iz grupe "Ravnomerna potrošnja K1" i "Ravnomerna potrošnja K2" i
- 3) $ke_3=0,70$ - za kupce iz grupe "Vanvršna potrošnja K1" i "Vanvršna potrošnja K2".

Korigovana maksimalna potrošnja prirodnog gasa svih kupaca koje snabdeva javni snabdevač izražava se u $m^3/dan/godina$.

Na tarifni element "kapacitet" za odgovarajuću grupu kupaca, raspoređuje se i deo maksimalno odobrenog prihoda koji čine troškovi korišćenja distributivnog sistema na koji su priključeni kupci koje snabdeva javni snabdevač, koji su utvrđeni po tarifnom elementu "kapacitet", za tu grupu kupaca.

VIII.2. Raspodela dela maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača na tarifni element "energent"

Na tarifni element "energent" se raspoređuje deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji čine troškovi nabavke prirodnog gasa po tarifnom elementu "energent", troškovi korišćenja drugog distributivnog sistema po tarifnom elementu "energent", poslovna dobit javnog snabdevača, ostali prihodi i korekcionni element. Deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji je raspoređen na tarifni element "energent", raspoređuje se na grupe kupaca prema učešću godišnje količine prirodnog gasa grupe kupaca u ukupnoj godišnjoj količini prirodnog gasa svih kupaca koje snabdeva javni snabdevač.

Na tarifni element "energent" za odgovarajuću grupu kupaca, raspoređuje se i deo maksimalno odobrenog prihoda koji čine troškovi korišćenja distributivnog sistema na koji su

priključeni kupci koje snabdeva javni snabdevač, koji su utvrđeni po tarifnom elementu "energent", za tu grupu kupaca.

Na tarifni element "energent" za grupu kupaca "Mala potrošnja", raspoređuje se i deo maksimalno odobrenog prihoda raspoređenog na tarifni element "kapacitet" za ovu grupu kupaca.

VIII.3. Raspodela dela maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača na tarifni element "mesto isporuke"

Na tarifni element "mesto isporuke" se raspoređuje deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji čine operativni troškovi i amortizacija. Deo maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača koji je raspoređen na tarifni element "mesto isporuke", raspoređuje se na osnovu jediničnog prihoda na deo maksimalno odobrenog prihoda za "Kategoriju 1" i deo maksimalno odobrenog prihoda za "Kategoriju 2".

Jedinični prihod se izračunava kao količnik dela maksimalno odobrenog prihoda javnog snabdevača raspoređenog na tarifni element "mesto isporuke" i zbira broja mesta isporuke krajnjih kupaca iz "Kategorije 1" i desetostrukog zbira broja mesta isporuke krajnjih kupaca iz "Kategorije 2".

Deo maksimalno odobrenog prihoda za "Kategoriju 1" se obračunava kao proizvod jediničnog prihoda i broja mesta isporuke svih krajnjih kupaca iz "Kategorije 1", a deo maksimalno odobrenog prihoda za "Kategoriju 2" kao proizvod jediničnog prihoda i desetostrukog broja mesta isporuke svih krajnjih kupaca iz "Kategorije 2".

VIII.4. Način izračunavanja tarifa

Tarifa "kapacitet" se izračunava kao količnik dela maksimalno odobrenog prihoda raspoređenog na tarifni element "kapacitet" za svaku od grupa kupaca, u skladu sa odeljcima VIII.1. i VIII.2. ove metodologije i tarifnog elementa "kapacitet" za odgovarajuću grupu kupaca.

Tarifa "energent" se izračunava kao količnik dela maksimalno odobrenog prihoda raspoređenog na tarifni element "energent" za svaku od grupa kupaca, u skladu sa odeljcima VIII.1. i VIII.2. ove metodologije i tarifnog elementa "energent" za odgovarajuću grupu kupaca.

Tarifa "naknada po mestu isporuke" izračunava se kao količnik dela maksimalno odobrenog prihoda raspoređenog na tarifni element "mesto isporuke" za svaku od kategorija krajnjih kupaca, u skladu sa odeljkom VIII.3. ove metodologije i broja mesta isporuke u okviru "Kategorije 1", odnosno "Kategorije 2" zbirno.

IX NAČIN OBRAČUNA PRIRODNOG GASA ZA KRAJNJE KUPCE

Prirodni gas se obračunava na osnovu tarifa "kapacitet", "energent" i "naknada po mestu isporuke" za obračunski period.

Ako se u toku obračunskog perioda promene tarife, prirodni gas se obračunava primenom novih i do tada važećih tarifa, srazmerno broju dana njihovog važenja u obračunskom periodu za kapacitet, a prema stvarno isporučenim količinama za energent.

Za jednog kupca, na svakom mestu isporuke, tarifa "kapacitet" se primenjuje na maksimalnu dnevnu potrošnju prirodnog gasa tog mesta isporuke utvrđenu na način određen ovom metodologijom, s tim što se iznos utvrđen primenom ove tarife raspoređuje prema broju obračunskih perioda u kalendarskoj godini.

Za jednog kupca, tarifa za "energent" se primenjuje na prodatu količinu prirodnog gasa utvrđenu na osnovu merenja za svako mesto isporuke prirodnog gasa tog kupca u obračunskom periodu.

Tarifa "naknada po mestu isporuke" primenjuje se za svako mesto isporuke s tim što se iznos utvrđen primenom ove tarife raspoređuje prema broju obračunskih perioda u kalendarskoj godini.

Za novo mesto isporuke, iznos obračunat za "kapacitet" i "mesto isporuke" utvrđuje se tako što se iznos obračunat na način opisan u st. 3. i 5. ovog poglavlja podeli sa ukupnim brojem obračunskih perioda u kalendarskoj godini i pomnoži preostalim brojem obračunskih perioda do kraja te kalendarske godine.

Krajnjem kupcu kome je, u skladu sa zakonom i propisom o uslovima isporuke i snabdevanja prirodnim gasom, obustavljena isporuka prirodnog gasa, prirodni gas se obračunava prema tarifama "kapacitet" i "naknada po mestu isporuke" za sve vreme trajanja obustave, osim u slučaju kada je na njegov zahtev obustavljena isporuka koja traje najkraće jednu, a najduže dve godine.

Način merenja, obračunski period, kao i način obračuna prirodnog gasa uređuju javni snabdevač i krajnji kupac, u skladu sa zakonom, propisom kojim se uređuju uslovi isporuke i snabdevanja prirodnog gasa, pravilima o radu sistema za distribuciju prirodnog gasa, izdatim odobrenjem za priključenje na sistem za distribuciju prirodnog gasa i ovom metodologijom.

X NAČIN, POSTUPAK I ROKOVI DOSTAVLJANJA PODATAKA I DOKUMENTACIJE I PROMENA CENE

X.1. Dokumentacija i rokovi za dostavljanje

Javni snabdevač Agenciji dostavlja:

- 1) podatke i dokumentaciju u skladu sa propisom kojim se utvrđuje način, postupak i rokovi vođenja knjigovodstvenih evidencija, sprovođenje razdvajanja računa po delatnostima i dostava podataka i dokumentacije za potrebe regulacije;
- 2) popunjene tabele info pravila za izračunavanje cena prirodnog gasa za javno snabdevanje koje se objavljuju na sajtu Agencije (www.aers.rs) (uz zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje i na zahtev Agencije);
- 3) popunjene tabele info pravila za redovno izveštavanje koje se objavljuju na sajtu Agencije u skladu sa dinamikom definisanom u tabelama i
- 4) druge podatke i dokumentaciju na zahtev Agencije, u skladu sa Zakonom.

X.2. Način dostavljanja

Podatke i dokumentaciju iz odeljka X.1. ove metodologije javni snabdevač dostavlja u pismenoj formi, potpisane od strane ovlašćenog lica, a popunjene tabele info pravila i u elektronskoj formi na e-mail adresu Agencije.

X.3. Izmena cene za javno snabdevanje

Ako na osnovu dostavljenih podataka i dokumentacije iz odeljka X.1. ove metodologije, Agencija u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti utvrđene Zakonom utvrdi da javni snabdevač primenom regulisanih cena ostvaruje prihode koji su veći od opravdanog prihoda koji se dobija primenom ove metodologije, na zahtev Agencije javni snabdevač podnosi novi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje sa odlukom o ceni, u roku od 30 dana od dana prijema tog zahteva.

Ako suma razlika između planirane nabavne cene prirodnog gasa za javno snabdevanje i nabavne cene prirodnog gasa za javno snabdevanje na osnovu koje je obračunat maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača odstupa za više od 3% od nabavne cene prirodnog gasa za javno snabdevanje na osnovu koje je obračunat maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača, javni snabdevač Agenciji podnosi novi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje sa odlukom o ceni, koja će se obrazovati na osnovu poslednjeg odobrenog i primenjenog maksimalno odobrenog prihoda koji se koriguje po osnovu troškova nabavke prirodnog gasa, poslovne dobiti i obračunatog korekcionog elementa i postojećih i odobrenih tarifnih elemenata.

Ako se izmene cene pristupa sistemu za distribuciju prirodnog gasa operatora sistema u odnosu na cene pristupa sistemu za distribuciju prirodnog gasa na osnovu kojih je obračunat maksimalno odobreni prihod javnog snabdevača, javni snabdevač podnosi Agenciji novi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje sa odlukom o ceni, koja će se obrazovati na osnovu poslednjeg odobrenog i primenjenog maksimalno odobrenog prihoda koji se koriguje po osnovu troškova korišćenja distributivnog sistema, poslovne dobiti i obračunatog korekcionog elementa.

U periodu od najduže tri godine od početka primene cene za javno snabdevanje prirodnog gasa obrazovane na osnovu maksimalno odobrenog prihoda u skladu sa odredbama ove metodologije, nova cena za javno snabdevanje se može obrazovati na osnovu poslednjeg odobrenog i primenjenog maksimalno odobrenog prihoda korigovanog po osnovu troškova za nabavku prirodnog gasa, troškova korišćenja distributivnog sistema, poslovne dobiti i obračunatog korekcionog elementa.

X.4. Neurednost zahteva

Smatra se da zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje sa odlukom o ceni nije podnet, ukoliko dokumentacija iz odeljka X.1. ove metodologije nije dostavljena Agenciji u rokovima i na način utvrđen propisom kojim se utvrđuje način, postupak i rokovi vođenja knjigovodstvenih evidencija, sprovođenje razdvajanja računa po delatnostima i dostava podataka i dokumentacije za potrebe regulacije i ovom metodologijom.

XI PRIMENA METODOLOGIJE

Javni snabdevač podnosi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni prirodnog gasa za javno snabdevanje sa odlukom o ceni, u skladu sa odredbama ove metodologije najkasnije do 1. novembra 2014. godine.

Osnov za prvo obrazovanje cena prirodnog gasa za javno snabdevanje u skladu sa odredbama ove metodologije je maksimalno odobren prihod javnog snabdevača koji je postojao i bio primenjen na dan stupanja na snagu ove metodologije, korigovan po osnovu troškova za nabavku prirodnog gasa, troškova korišćenja distributivnog sistema, poslovne dobiti i obračunatog korekcionog elementa.

Do prvog obrazovanja cene prirodnog gasa za javno snabdevanje u skladu sa odredbama ove metodologije, primenjivaće se cena energetskeg subjekta - javnog snabdevača koja je, u skladu sa zakonom, obrazovana i bila primenjena za tarife "kapacitet", "energent" i "naknada po mestu isporuke" za odgovarajuću kategoriju, odnosno grupu kupaca, na dan stupanja na snagu ove metodologije.

Za jednog kupca, do prvog obrazovanja cena prirodnog gasa za javno snabdevanje u skladu sa odredbama ove metodologije, isporučeni prirodni gas, obračunavaće se za obračunski period na osnovu tarifa "kapacitet", "energent" i "naknada po mestu isporuke" za odgovarajuću kategoriju, odnosno grupu kupaca, u skladu sa Metodologijom za određivanje cene prirodnog gasa za javno snabdevanje ("Službeni glasnik RS", br. 93/12 i 76/13).

XII. ZAVRŠNE ODREDBE

Danom stupanja na snagu ove metodologije prestaje da važi Metodologija za određivanje cene prirodnog gasa za javno snabdevanje ("Službeni glasnik RS", br. 93/12 i 76/13).

Ovu metodologiju objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije" i ona stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.